

Kluswijzer:

Zelf sanitair installeren

Centrada

Sanitair installeren

U wilt uw oude wc met stortbak vervangen door een modern duoblok? of wilt u uw douchebak inruilen voor een comfortabel ligbad? De plaatsing kunt u natuurlijk aan een vakman overlaten, maar het is ook mogelijk om dat zelf te doen.

Natuurlijk kunt u uw woning naar eigen wens aanpassen. Hier zijn wel spelregels aan verbonden: de kwaliteitseisen van Centrada. In dit Klusvoorschrift leest u wat de kwaliteitseisen voor het zelf aanbrengen van sanitair zijn en hoe u deze klus het beste kunt klaren.

Vraag, voordat u aan de klus begint, altijd eerst toestemming aan Centrada (wettelijke verplichting). U hoort dan van ons of Centrada akkoord gaat met het aanpassen van de woning en welke eisen we precies stellen. Als Centrada akkoord gaat en de klus wordt goed uitgevoerd mag de verandering blijven zitten als u verhuist.

Kwaliteitseisen Centrada

Centrada biedt de mogelijkheid om uw woning naar eigen wens aan te passen. Vanzelfsprekend zijn hier algemene kwaliteitseisen aan verbonden. Deze ontvangt u gelijktijdig bij de Kluswijzer in de brochure "Zelf aangebrachte voorzieningen".

Voor het installeren van sanitair zijn de volgende aanvullende kwaliteitseisen opgesteld:

Bouwkundige en veiligheidseisen

Leidingwerk en riolering

1. De leidingen moeten door een erkende installateur worden gekeurd of worden aangebracht.
2. De aansluitingen van het sanitair op de binnenriolering moeten stank- en waterdicht zijn.
3. De sifon of stankafsluiter moet altijd bereikbaar zijn (zogenoemde inspectieluik).
4. De afvoerleiding van het riool mag nooit aansluiten op een buis met een kleinere diameter.
5. U moet hittebestendige PVC gebruiken.
6. Sluit de hoofdkraan af en laat het leidingnet leeglopen, wanneer u werkt aan het sanitair.

Toiletpot

1. Gebruik alleen materiaal met KIWA-keurmerk of CE-keurmerk.

Fontein/wastafel

1. Gebruik alleen materiaal met KIWA-keurmerk of CE-keurmerk.
2. De hoogte van een fontein of wastafel is 90 tot 95 cm boven de grond.
3. De fontein of de wastafel moet u aansluiten met een witte PVC-bekersifon op binnenriolering en op de wand- of vloerpijpaansluiting met een wit rozet.
4. Bevestig fontein of wastafel stevig vast aan de muur met speciale schroeven en pluggen (afhankelijk van materiaal muur).
5. De wastafel moet zijn voorzien van een stop en overloop.

Kranen

1. Het gebruik van stopkranen is aan te raden, want dan kunt u van stromend water gebruik blijven maken als u de mengkraan monteert of demonteert.
2. De kraan moet van het merk Venlo of Grohe zijn en voldoen aan de KIWA of CE-keur.
3. De kraan in het bad of de douche moet bij voorkeur in het midden van de lange zijde worden geplaatst. Of u plaatst de kraan 110 cm (bij douche) ca 65 cm (bij bad) boven de grond.

Douche

1. U mag alleen materiaal gebruiken met een KIWA-keurmerk of CE-keurmerk.
2. De douchecabine moet waterdicht zijn en voorzien van schimmelwerende sanitairkit.
3. De deuren van een douchecabine moeten goed open en dicht gaan en de bevestigingsmiddelen moeten roestvast zijn.
4. U moet een doucheglijstang gebruiken.
5. Het formaat van de douchebak moet minimaal 800x 800 mm zijn, dikte 3.5 mm en de afvoer geaard.

Bad

1. Het bad moet geaard zijn.
2. Als het bad rondom dichtgemaakt is, moet er een inspectieluikje aanwezig zijn.
3. Het bad moet waterdicht zijn en voorzien van schimmelwerende siliconenkit (sanitairkit).
4. Het bad moet waterpas aangebracht worden.
5. U moet de aansluiting met het tegelwerk vullen met schimmelwerende sanitairkit.

Elektra

1. Elektra in de badkamer moet zijn aangebracht door een erkende installateur.
2. De metalen onderdelen moeten worden geaard.
3. De verlichting moet waterdicht zijn.
4. Schakelaars plaatst u buiten de douche-/badruimte of min. 60 cm van de wastafel, douche of bad.
5. Losse draden of schakelaars in badkamer en toiletruimtes mogen niet, m.u.v. een trekschakelaar.

Onderhoudseisen

1. U bent zelf verantwoordelijk voor het onderhoud aan het sanitair.

Overige eisen

1. Zorg voor eenheid.

Aanbevolen materialen

- Kranen: Grohe / Venlo
- Wastafel/toilet: Sphinx

Water aan- en afvoer

Of u nu een toilet, een bad, een douche of een wastafel installeert, altijd krijgt u te maken met water dat moet worden aan- en afgevoerd. Ook als u zoveel mogelijk uitgaat van bestaande aansluitingen, ontkomt u vaak niet aan een kleine verlenging of omlegging.

In verreweg de meeste huizen is de waterleiding van koper. Een 22 mm dikke buis komt uw huis binnen bij de watermeter en de hoofdstopkraan. Vandaar zijn er vertakkingen met een diameter van 15 mm naar de keuken, de badkamer en het toilet. Kranen en toestellen zijn vaak met een leiding van 12 mm dikte hierop aangesloten. Het water wordt afgevoerd via de verticale standpijp, die uitmondt op het riool. Afvoerbuizen zijn doorgaans van pvc; die van het toilet heeft een diameter van 110 mm, de overige meestal 40 of 50 mm. Aan het begin van elke afvoer zit een sifon of stankafsluiter, die altijd bereikbaar moet zijn om verstoppingen te kunnen verhelpen.

Sluit voordat u begint altijd de waterleiding af. Dit kan door de hoofdkraan dicht te draaien en daarna alle kranen in huis open te zetten. Soms hebben vertakkingen een eigen stopkraan en volstaat het om maar een gedeelte van het circuit af te sluiten. Op elke stopkraan zit een aftapkraantje, waarmee u het water uit de leiding laat lopen.

Materiaal

Voor een sanitaire klus zijn de volgende gereedschappen nodig: rolmaat, waterpas, ijzerzaag en verstekbak of pijpensnijder, pijpenbuiger, schuurpapier, waterpomptang, steeksleutels, soldeerbrander, boormachine, schroevendraaier.

Koperen aanvoerleidingen

Voor de waterleiding gebruikt u koperen Kiwa-gekeurde buis met de juiste diameter. Buigen doet u met een pijpenbuiger of door bochtstukken van 45 of 90 graden aan te brengen. Andere verbindingen maakt u, afhankelijk van de situatie, met hulpstukken, zoals een muurplaat, een T-stuk of een kruisstuk. Met een sok koppelt u twee buiseinden, met twee S-koppelingen monteert u een mengkraan en voor uitzonderlijke gevallen is er de flexibele koppeling. U kunt de verbindingen solderen of gebruik maken van knelfittingen, wat een makkelijker maar flink duurere methode is.

Om te solderen zaagt of snijdt u de buis haaks af. Schuur de bramen weg en reinig de buitenkant van de buis en de binnenkant van het hulpstuk met staalwol. Smeer beide uiteinden in met soldeer vet en schuif ze in elkaar. Zet de vlam van de brander erop. Zodra het vet gaat vloeien, drukt u de soldeerdraad tegen de afsluitnaad. Het soldeer vloeit dan vanzelf naar binnen. Maak de verbinding na afkoeling schoon met een vochtige doek.

Ook voor een knelfitting moeten de buiseinden haaks en braamloos zijn. Schuif vervolgens op beide buiseinden een moer en daarna de ring. Steek daarna de buizen in de fitting en draai de moeren met twee steek sleutels stevig vast.

De leidingen zet u op de muur vast met beugels of klem zadels. Plaats deze maximaal een meter uit elkaar en op hooguit 15 cm van een haakse bocht.

Waterleidingen krimpen en zetten uit. Omring ze, waar ze door vloeren en muren gaan, met een stukje pvc-buis dat een iets grotere diameter heeft. De naden dicht u af met siliconenkit. Als de koperen leidingen worden ingestort in beton is het beter ze te omringen met PVC-buis.

Kunststof afvoerleidingen

Voor kunststof leidingen bestaan er eveneens hulpstukken als bochten, T-stukken en moffen. Als die zijn voorzien van een rubberen ring, steekt u ze zo in elkaar, anders gebruikt u pvc-lijm. Zaag de buizen haaks af en verwijder bramen met een mesje. Maak de onderdelen vetvrij met een speciaal reinigingsmiddel, breng de lijm aan en schuif de delen in elkaar. Hierna mag u ze niet meer draaien, anders gaat de verbinding lekken. Met beugels bevestigt u de leidingen op de muur of tegen de onderkant van de vloer. Laat afvoerleidingen nooit precies horizontaal lopen.

Toilet installeren

U kunt kiezen uit een toiletspot met uitlaat naar achteren of naar beneden. De afstand tussen de pot en de achterwand bepaalt het type waterreservoir. Wellicht is er voldoende ruimte voor een duoblok, waarbij pot en reservoir één geheel vormen. Anders komt de stortbak hoger tegen de wand. Of u blijft gewoon de oude gebruiken.

Verwijder eerst alles wat u wilt vervangen. Draai de stopkraan van het reservoir dicht en spoel door, haal de valpijp weg, neem de stortbak van de wand en schroef de pot los. Stop het afvoergat tijdelijk dicht, zodat er niets in kan vallen.

Bevestig de nieuwe stortbak aan de wand en monteer de toevoerleiding en het stopkraantje. Haal voordat u gaat solderen de losse onderdelen uit het kraantje, anders verbranden ze. Sluit vervolgens met een moer en een rubberen ring de pvc-buis naar de pot aan. Zet het nieuwe toilet boven de afvoer en teken de schroefgaten af. Boor de gaten, gebruik bij een betonvloer pluggen. Schuif de afvoermanchet over de uitlaat van de pot, eventueel met wat afwasmiddel, en maak de naden waterdicht met siliconenkit. Plaats nu het toilet waterpas met zo nodig wat stukjes hardboard onder de rand, en schroef het vast. Sluit tot slot de valpijp aan. Bij een duoblok hoeft u alleen de pot te plaatsen en de watertoevoer te verzorgen.

Bad of douche aanleggen

Bij een ligbad en een douche komen de leidingen voor warm en koud water binnen via een muurplaat. Hierop wordt een mengkraan aangesloten met behulp van twee S-koppelingen. Omdat die onafhankelijk van elkaar kunnen draaien, is het altijd mogelijk om de kraan exact horizontaal te bevestigen. U maakt de koppelingen waterdicht door de schroefdraad met teflontape te omwikkelen.

Bad

Lig-, zit- en andere baden zet u met stelpootjes zuiver horizontaal. De randen laat u rondom steunen op een ombouw. Waar het bad tegen de muur komt, bevestigt u met pluggen en schroeven een stevige lat. De andere zijden laat u rusten op een frame van bijvoorbeeld houten balken van 44 x 67 cm en gipsplaten. Beter is om wandjes van gasbetonblokken te metselen, die ook nog makkelijker te betegelen zijn. In de ombouw neemt u een tegelluikje op (in diverse maten verkrijgbaar), zodat u later altijd de sifon kunt bereiken.

Maak eerst de afvoer in orde. Bevestig in het bad de afvoerplug en monteer de overloop, die hiermee één geheel vormt. Smeer de bovenrand van de ombouw af met specie en druk het bad hierin totdat hij op de ondersteuning rust. Dicht de naden rondom met siliconenkit. Breng dan via het luikje de sifon aan tussen de badplug en de afvoerleiding. Aan de onderkant van het metalen bad zit een lip die u met een blanke draad, beschermd door een elektrabuis, verbindt met de aardleiding. Als u de ruimte onder het bad opvult met glas- of steenwol, blijft het water langer warm. Sluit als laatste de mengkraan aan.

Douchebak

Het installeren van een douche gaat op dezelfde wijze als van een bad. Let op dat onder de bak voldoende ruimte overblijft voor de sifon.

N.B. In badkamers mogen verlichtingsarmaturen, contactdozen en elektrische apparaten uitsluitend worden aangebracht of gebruikt op ten minste 60 cm afstand van het sanitair.

Wastafel plaatsen

Alleen een sterke wand kan een wastafel dragen. Breng daarom in een gipsplatenwand eerst een extra dwarsligger of een stuk multiplex aan tussen twee staanders van het regelwerk. Een wastafel hangt gemiddeld 90 cm hoog.

Maak aftakkingen (12 mm) van de leidingen voor warm en koud water. Hiervoor zaagt u de leiding door op twee plaatsen, 19 mm van elkaar. Verwijder het losse pijpje en zet er een T-stuk voor in de plaats. Op soortgelijke wijze leidt u vanaf de riolering een pvc- afvoerbuis (40 mm) tot midden onder de wastafel, zo dicht mogelijk tegen de wand.

Monteer vervolgens de twee verbuigbare kraanbuisjes in de daarvoor bestemde openingen van de wasbak, alsmede de kraan zelf. Zet ook de afvoerplug vast. Aan de achterkant van de wastafel zitten twee ophanggaten. Meet nauwkeurig hun hart-op-hart-afstand en teken ze met behulp van een waterpas af op de wand. Boor gaten van 12 mm, steek er pluggen in en bevestig de wasbak met de bijgeleverde ophanghaken, plugbouten of draadstiften. Plaats ten slotte de sifon en sluit de aan- en afvoerleidingen aan.

Vragen?

Hebt u nog vragen over dit Klusvoorschrift? Neem dan contact op met de Klantenservice van Centrada, telefoon 0320 – 239 600 of kijk op www.centrada.nl.